

Тексерілді 01.09.2022
Әдіскер: Г.Досова

Бекітемін
Менгеруди: Д.Кубесова

«Өркен» ересек топ балаларына арналған ұйымдастырылған іс әрекеттің перспективалық жоспары

Тәрбиешілері: Б.Дерпанова
Г.Бесайдарова

2022-2023 оку жылы

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және
Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде
2022 - 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық
жоспары

Білім беру үйімі (балабақша/ шағын орталық) «№4 «Балбебек» бөбекжай балабақшасы» МКҚҚ

Топ: «Өркен» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі (айды, жылды көрсету) қазан 2022 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс -әрекеттің міндеттері
Казан	Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар:</p> <p>Жүру. Өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру.</p> <p>Тепе-тендікті сақтау. Сызықтардың арасымен (арақашықтығы 15 см) жүру, сзықтардың, арқаның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен жүру. Қимылды ойындар</p> <p>Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту.</p> <p>Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік және т.б.) дамыту.</p>
	Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айтады, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтады. «Мен естімін» р, л дыбысын естісен шапалақта, қайтала, сөз ойла .)</p> <p>Тақпақ, жаңылпаштарды ақырын, жылдам айтЫП, сөздер мен сөз тіркесіне дикция қояды (Күзім ау, күзім ау тоқтап, созып айтады (тісінің ортасына карандаш тістетіп айтқызу)</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атап, аталған заттардың қолданылу аясы туралы топта талқылайды.</p> <p>(ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) атап, заттардың орналасқан жерін (сол, он, қатар, жанында, арасында), мағынасы қарамақарсы антоним сөздерін қолданады. (Үлкен</p>

	<p>оыйншықтарды төменге, кішкентай оыйншықтарды жоғарыға жинаимыз немесе ауыр-жекелі)</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөйлемдегі сөздерді байланыстырып,, көмекші сөздерді дұрыс қолданып, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атайды</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысып, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюды және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап береді алады.</p>
Көркем әдебиет	<p>Көркем әдебиет.</p> <p>Түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелердің мазмұны бойынша сұраққа жауап береді</p> <p>Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтады.</p> <p>Әдеби шығармаларды мұқият тыңдалап, мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтайды.</p> <p>Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастырады</p> <p>Жаңылтпаштарды бірге қайталап айттып, жұмбақтардың шешімін табады. Еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдап, оларды басқа қырынан көрсетеді (қатыгез-мейірімді, аққөніл-салмақты)</p>
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар, оқигалар туралы ақпараттарды алуға және оларды талқылайды.</p> <p>Ұжымдық әңгімеге қатысып, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлейді</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтады (артикуляциялық жаттығулар)</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың атап, сипаттайтыды.</p> <p>Шағын өлеңдер, санамақтар, тақпақтар жаттап, шығарманы жеткізуде оның мазмұны мен сипатына сәйкес түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, мәнерлеп айтады.</p> <p>Кітаптан ертегілер, көркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұнының бойынша сұрақтарға жауап беріп, өз ойын білдіреді. («Блум» әдісі, Ашық сұрақтар әдісі)</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөздерді жіктең, тәуелден, септеп қолданады. (Ойынға байланысты өзгертеміз мысалы:</p>

	<p>жіктеу: мен ұлмын, сен қызың, ол ұл. Тәуелдеу: менің добым, сенің добың, оның добы. Септеу: ағаш, ағаштың тамыры, ағашқа су құй, ағашты күт, ағаштан мысықты түсір, ағашта құрт барма? Ағашпен сандық жасаймыз)</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бүйрықты сөйлемдермен жауап береді (Алдар көсе хикаялары!), өзі мен құрдастарының жауабындағы қателіктерді және жауаптың дұрыстығын ажырата білуге және дұрыс жауабын ұсынуға, бір-біріне неге, не үшін деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қоюға, бір-бірімен еркін диалог құруға, еркін талқылайды.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын.</p> <p>Әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан топтастырып, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтайды. (қарағаштың жапырағы көп, тобылдың жапырағы аз, неге?)</p> <p>Сан, санау.</p> <p>5-ке дейін реттік санап, сандарды реті бойынша атап «нешінші?» сұрағына жауап береді 5 көлемінде тұра және кері санайды.</p> <p>Шама.</p> <p>Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстырып, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттарды салыстырады, салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-енсіз, биік-аласа, жуанжішке сын есімдермен белгілейді.</p> <p>Геометриялық фигуралар.</p> <p>Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) атап, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеп, анықтайды.</p> <p>Кеңістікті бағдарлау.</p> <p>Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, онға-солға, жоғары-төмен), заттарды оң қолмен солдан оңға қарай орналастырады</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Тәулік бөліктері (таңертен, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктерін айтады және сипаттайды</p>
Коршаған ортамен тәнистыру	<p>Бала, оның отбасы, үй.</p> <p>Оның өсүі мен дамуы, өткені, бүгіні және болашағы туралы айтады («Мен кішкентай болдым,</p>

	<p>мен өсіп келемін, мен ересек боламын»). Өзінің атын, тегін, жасын, жынысын атайды.</p> <p>Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы қысқаша мағлumat береді.</p> <p>Заттық әлем.</p> <p>Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атап, олармен әрекет ету жолдарын көрсетеді</p> <p>Қазақ халқының ұлттық киімдерімен, әшекейлерін ажыратып, атайды. Оларды жасаған адамды атайды (тігінші, ұста, шебер), жақсы сөдер айтады («Бинокль» әдісі)</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары.</p> <p>Қозғалыс ортасын ескере отырып, көлік құралдарын танып және атайды (су көлік түрлері, ескеқ, желкен, якорь, қозғалтқыш, люк, палуба)</p>
Құрастыру	<p>Құрылыш бөлшектерін ажыратады және атайды, (текше,пластина,кірпіш,блок.)оларды құрылымдық</p> <p>қасиеттерін ескере отырып пайдаланады;</p> <p>заттарды өз бетінше сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдайды;</p> <p>құрастырылған құрылыш бөлшектерінің қеңістікте орналасуын айқындайды.</p> <p>дайын құрылышпен түрлі ойындар ойнайды;</p> <p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>қағаз парагын түрлендіреді;</p> <p>бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастырады;</p> <p>«оригами» ұлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастырады</p> <p>Табиғи,қалдық материалдардан құрастыру.</p> <p>қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен,(киіз үй бұйымдары) тұрмыстық заттарын,(торсық -бұғы, түйенің терісінен жасалған қымыз, шұбат құяды) олардың қандай материалдан жасалғанын біледі;</p> <p>табиғи (мақта,дәннің түрлері) және қалдық заттардан(қақпақтың түрлері,кір қыстырығыштыры) құрастырады;</p> <p>заттарды өз бетінше таңдап, ойдан композиция құрастырады;</p>
Сурет салу	<p>Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салып, арақашықтығын сақтайды. (алма бағы)</p> <p>Қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына, киіз үйге, оның жабдықтарына, тұрмыстық заттарға, ойыншықтарға, сәндік-қолданбалы өнерге атап, бір – бірінен ажыратып, ерекшелігін түсіндіреді</p> <p>Дөңгелек,- сопақ, шаршы, ушбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерін: «құс қанаты»,</p>

	<p>«бүршік», «қызғалдақ», «қошқар мүйіз», «қой ізі», «құс тұмсық», «бота мойын», «ботакөз», «ирек», «су» суретін салып, элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтайды. (оюларды зерттеу, өздері ою ойлап табады, ол оюларды қайда пайдануға болады, берілген ойын тақырыбына сай оюларды салады) 4 ойын</p> <p>Коршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктерін анықтайды. Қоңыр, қызығылт сары, ашық жасыл реңктерін өздері шығарады (Түстер әлемі ойыны ойдан түс шығару).</p> <p>Сурет салуда әртүрлі түстерді қолданып, көп түске назар аударып, пайдаланады.</p> <p>Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстаяuga, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сақтайды.</p>
Мұсіндеу	<p>Ермексаз, сазбалшық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мұсінде, әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созып, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мұсіндейді. Мұсінделген заттың, фигуralардың бетін тегістейді.</p> <p>Бірнеше бөліктерден заттарды мұсінде, оларды орналастырып, пропорцияларды сақтап, бөліктерді біріктіреді.</p> <p>Мұсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолданады. Кескіштің көмегімен жасалған бұйымды безендіреді</p> <p>Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құрастырып, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөліседі (мысалы күз мезгілін бейнелеут.б.)</p> <p style="text-align: center;">Қазақ халқының тұрмыстық заттарын атап, () оларды мұсіндейді. Дайын мұсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіреді.</p>
Жапсыру	<p>Тұзу сзызық бойымен алдымен қысқа, кейін ұзын жолақтарды қыып, берілген тақырыпқа сай құрастырып, жапсырады.</p> <p>Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қыып алып, бұл тәсілді жемістерді, көгөністерді, гүлдерді, оюларды қиуда қолданады.</p> <p>Тар жоқтарды көлдененін қыып, шаршының бұрыштарын қиуды. Одан шыққан бейнені құрастырып, жапсырады.</p> <p>Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қыып және ол заттарды қағаз бетіне орналастырады. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескереді. Алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін</p>

	<p>оны желімдейді, ұсақ бөліктерін ересектердің көмегімен желімдейді. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерін көрсетіп, оларды құрастырып, жапсырып, түсіндіреді.</p> <p>Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсырады.</p> <p>Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіреді</p> <p>Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қып немесе өз бетінше ойдан қып жапсырады, жұмыс барысында ережені сақтайды</p>
Музыка	<p>Музыканың сипатын сезінуге үйрету, танысшығармаларды білу,</p> <p>тыңдалған музикадан алған есерлері туралы әңгімелуеу,</p> <p>Балалардың музикаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру,</p> <p>музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту.</p> <p>Балалар музикалық аспаптарында ойнау. Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музикалық аспаптарды қолдану</p> <p>Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру, қимылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту, музиканың көңілді, ойнақы сипатын ажыратады, атрибуттармен би қимылдарын орындау</p>

Білім беру үйымы (балабақша/ шағын орталық) «№4 «Балбөбек» бөбекжай балабақшасы» МКҚК

Топ: «Өркен» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі (айды, жылды көрсету) қараша 2022 жыл

Айы	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған ісәрекеттің міндеттері
Караша	Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар:</p> <p>Жүгіру. Аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, сапта бір-бірден, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру. Түрлі тапсырмаларды орындаі отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру, 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру; орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру;</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру</p> <p>Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Тарапты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту.</p> <p>Кимылды ойындар</p> <p>Кимылды ойындарға қызығушылықты дамыту.</p> <p>Кимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен және т.б. ойындарда балалардың белсененділігін дамыту.</p>
	Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Артикуляциялық жаттығулар жасауда атауларын айтады(тұтікше, саңырауқұлақ, сылақшы, тәтті бал т.б.)</p> <p>Жаңылтпаشتарды ақырын, жылдам айтуда сөз бен сөз тіркесін дұрыс айтады.</p> <p>Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажыратып, атайды. (аудио жазба арқылы ойындар «Ненің даусы?»)</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстарды атап, аталған заттардың қолданылу аясы туралы тәрбиешімен бірге талқылайды.</p> <p>Ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін сипаттайды</p> <p>Заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз),</p>

заттардың орналасқан жерін (сол, он, қатар, жанында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарамақарсы антоним сөздерді қолданады (көп-аз, үлкен -кіші, астында - үстінде) Қазақ халқының қонақжайлышық дәстүрін қонақты күтіп алу, төрге отырғызу, «қонақ кәде», «сыбаға», ас қайыру, бата беру, қонақты шығарып салу дәстүрлерін атап, ажыратып, үлкендерді сыйлап, дастархан басында әдептілікті сақтайды.

Тілдің грамматикалық құрылымы.

Зат есімдерді жекеше және көпше түрде (бала, балалар), сан есімдерді ретімен атап (бірінші, екінші), оларды зат есімдермен септіктерде (Асан, Асанға, Асанның), жекеше және көпше түрде, (Асанның добы, Асанның ойыншықтары) зат есімдерді сын есімдермен байланыстырып, етістіктерді бұйрық райымен қолданады (отыр, жүр, жүгір). Асан жүр ойыншықтарды жинаймыз

Байланыстырып сөйлеу.

Балаларзатты, суретті өз бетінше қарап, сипаттап, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқигалар туралы ақпаратты талқылайды.

Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналайды.

Көркем әдебиет

Көркем әдебиет.

Балалар ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдердегі мазмұн бойынша сұрақтарға жауап беріп, жаңа сөздерді талқылайды. (ерте дамыту сайтынан аудио записынан алғынады)

Әдеби шығармалардағы әрекеттердің дамуын қадағалап, мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтайды, автор сөздерін айттып (денгейі жоғары бала), кейіпкерлердің мінезін беріп, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап береді, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастырады.

Сахналық қойылымдарға қатысып, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнайды, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолданады (суреттер визукасы әдісі), еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдап, оларды басқа қырынан көрсетеді (қатыгез-мейірімді, ақкөңіл-салмақты)

Қазақ тілі

Тілдік дамытушы орта.

Ұжымдық әңгімеге қатысада, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеп, бейнелеу құралдарын қолдана отырып, еркін ойындарда және сахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйін жеткізеді, сөйлесу барысында әңгімелесушінің

назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше қолданады, түрлі балалар әрекеттерінде өзінің және құрдастарының әрекетін түсіндіріп және дәлелдейді.
Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.

Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлейді (бізді қоршаған дыбыстар ойыны, рөлдерді сомдау)

Сөздік қор.

Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғат құбылыстарының, тұрмыстық заттардың атауларын атап, қажеттілігін айтады (жауқазын, шымшық, қарлығаш, қайығ, қарағай, тоңазытқыш, кебеже, асадал)

Тыстық қарым-қатынасты («сіңлі», «нағашы», «жиен», «бөле») білдіретін сөздерді ажыратады (Отбасы рөлдік сюжеттік ойын немесе нағашы ата әжеге көмек). Өзінің отбасы, отбасылық мерекелер, отбасындағы қызықты оқиғалар, салт-дәстүрлер туралы айтады.

Тілдің грамматикалық құрылымы.

Сөздерді жіктеп, тәуелден, септеп қолданады. Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолданады (ол менің бөлем емес, сіңілім), үлгі бойынша жай, жайылма сөйлемдер құрастырып, өз ойын жеткізеді.

Байланыстырып сөйлеу.

Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беруге, өзі мен құрдастарының жауабындағы қателіктерді және жауаптың дұрыстығын ажыратса білуге және дұрыс жауабын ұсынуға, бір-біріне неге, не үшін деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қоюға, бір-бірімен еркін диалог құруға, еркін талқылауға мүмкіндік беру.

Бұрыннан таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтады. ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттап, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойладап табады.

Математика негіздері	Жиын. Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығын айтып, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтайды. Сан, санау. Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстырып, теңдік және теңсіздік ұғымын ажыратады. Тең ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алғып
-------------------------	--

тастап, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап береді.
Шама.

Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығын айтып, ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстырып, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-енсіз, биік-аласа, жуанжішке сын есімдермен белгілейді. Бірнеше затты өсу және кему ретімен орналастырып, салыстырады.

Геометриялық фигурандар.

Геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеп, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атайды (ұзындау-қысқалау, кендеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалындығы бойынша тең).

Кеңістікті бағдарлау.

Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтайды, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, онға-солға, жоғары-төмен), заттарды он қолмен солдан онға қарай орналастырады, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілейді (менің алдында үстел, сол жағымда орындық тұр).
Уақытты бағдарлау.

Тәулік бөліктері (танертең, күндіз, кеш, тұн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері (түнде тек сұлба, күндіз көлеңке)мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын ажыратады.

Қоршаған ортамен
тәнистыру

Жолда жұру ережелері.

Көлік түрлерімен, жол түрлерін атап, жолда жұру ережелерін атап, ойын барысында қолданады.

Өлі табиғат құбылыстары мен заттары

Өлі табиғат құбылыстарын атайды және ажыратады. (Жел, жаңбыр, тұман)

Бақылау күнтізбесінде ауа-райын белгілейді(сүйк, жылы, жаңбыр жауды, жел соқты, күн шуақты) соған сәйкес киінеді. (шалбар, көйлек, жейде, кеудеше, жемпір)

Өсімдіктер әлемі.

Өсімдіктерді ажыратып атайды(бөлме өсімдіктері) , оларға күтім жасайды (жерді қосыту, суару, жапырақтардың шаңын сұрту) . Өсімдіктердің өсуі үшін жер, топырақ, су, күн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін түсіндіреді

Жануарлар әлемі.

Төрт түлік және оның төлдері ажыратып атайды (сиыр-бұзау, қой-қозы, жылқы-құлыш, түйебота, мысық-марғау, ит-кушік) мінезіндегі ерекшеліктері, қозғалысы, қоректенуі, адамдарға

	<p>пайдасы, оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы әңгімелейді.</p> <p>Балалардың жалпы қабылданған мінез-құлық ережелері мен нормаларын меңгеруіне ықпал ету.</p> <p>қоғамдық көліктегі мінез-құлық мәдениетінің ережелерін айтады. Ойын барысында мінез-құлық мәдениетінің және айналасындағылармен әдепті қарым - қатынас құрайды</p>
Құрастыру	<p>Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастырады.</p> <p>Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді қолденеңінен орналастырады, құрастыруға қолданған құрылыс бөлшектерін ажыратып (текше, пластина, кірпіш, блок) және атайды, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдап, өз бетінше ойдан құрастырады, құрастырылған құрылыс бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындайды. Ойнап болған соң оларды жинап, орнына қояды.</p> <p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>Қағаздың парагын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдырып, бұрыштарын және қырларын біріктіріп, желімдеп, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастырады.</p> <p>Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен (шабадан, кебеже, жук аяқ, талдырма) атап, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттейді. (Қазақстан жасалған балық аулайтын құрал) (әр күнге бөліп топтасып зерттеу)</p>
Сурет салу	<p>Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салып, арақашықтығын сақтайды.</p> <p>Қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына, киіз үйге, оның жабдықтарына, тұрмыстық заттарға, ойыншықтарға, сәндік-қолданбалы өнерге атап, бір – бірінен ажыратып, ерекшелігін түсіндіреді (қазақ пен орыс халқының үйлерін, сандық, шкаф, матрешка, асық ойыны, білесік -браслет, тұмар - крест)</p> <p>Дөңгелек, сопак, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерін: «құс қанаты», «бүршік», «қызығалдақ», «қошқар мүйіз», «қой ізі», «құс тұмсық», «бота мойын», «ботакөз», «ирек», «су» суретін салып, элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтайды. (жукаяқтарға «құстұмсық» себебі?)(текемет, бөстек, адалбақан, әбдіре) 4 ойын</p> <p>Қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктерін анықтайды. Қоңыр, қызығылт сары, ашық жасыл реңктерін өздері шығарады (қажетті түсті шығару үшін бояуларды</p>

	<p>араластыру).</p> <p>Сурет салуда әртүрлі түстерді қолданып, көп түске назар аударып, пайдаланады.</p> <p>Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстaugа, үқыпты болуға, қauіпсіздікті сақтайды.</p>
Мұсіндеу	<p>Ермексаз, сазбалышық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мұсіндең, әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созу, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мұсіндейді.</p> <p>Мұсінделген заттың, фигуralардың бетін тегістейді.</p> <p>Бірнеше бөліктерден заттарды мұсіндең, оларды орналастырып, пропорцияларды сақтап, бөліктерді біріктіреді.</p> <p>Мұсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолданып, кескіштің көмегімен жасалған бұйымды безендіреді. (Ормандағы мұқтер)</p> <p>Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құрып, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөліседі. (Бақташы атай мен бағы)</p> <p>Қазақ халқының тұрмыстық заттарын атап, оларды мұсіндейді. Дайын мұсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіреді,</p>
Жапсыру	<p>Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қып алып, оюларды қиуда қолданады.</p> <p>Тар жолақтарды көлденеңін қиуды, шаршының бұрыштарын қияды.</p> <p>Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, пішінін қып және ол заттарды қағаз бетіне орналастырады. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеріп, ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеп, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдейді.</p>
Музыка	<p>Балаларды мәнерлеп ән айтуда үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру.</p> <p>Музыканы тындау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай сонына дейін тындау).</p> <p>Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тындауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту.</p> <p>Музыкалық-ырғакты қимылдар. Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғакты жүріспен беру, музыканың</p>

Білім беру үйімі (балабақша/ шағын орталық) «№4 «Балбебек» бөбекжай балабақшасы» МКҚК

Топ: «Өркен» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі (айды, жылды көрсету) желтоқсан 2022 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған ісәрекеттің міндеттері
Желтоқсан	Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар:</p> <p>Еңбектеу, өрмелдеу. 10 м-ге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен туралы бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу. Табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу. Құрсаудан еңбектеп өту.</p> <p>Гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелдеу, бөрене және гимнастикалық скамейкадан аттап өту;</p> <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру</p> <p>Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру</p> <p>Балаларға адамның дене және сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтүге болатыны туралы түсінік беру.</p> <p>Тамақтану тәртібін сақтаудың және көгөністер мен жемістердің, дәрумендердің адам ағзасына пайдалы туралы түсінік беру.</p>
	Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Артикуляциялық жаттығу айтуда дауысты, дауыссыз дыбыстарды анық айтады.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтырады. (шаштараз шаш ұлғасын жасайды, қияды, өрнек сыйады т.б.)</p> <p>Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, он, қатар, жанында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының және үлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және</p>

	<p>мағынасы қарамақарсы антоним сөздерді қолданады. (жыл мезгіліне сәйкес бір қатарға жинап, қара – ақ, тар-кең сөздерін қолданады)</p> <p>Балаларды қазақ халқының қонақжайлышың дәстүрін атайды, қонақты күтіп алу, төрге отырғызу, «қонақ кәде», «сыбаға», ас қайыру, бата беру, қонақты шығарып салу дәстүрлерін ажыратып, ұлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сақтайды. (Қазақ билері 3 ойын)</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолданады (дейін, туралы, асты, үсті), зат есімдерді жекеше және көпше түрде, (шана, шаналар) сан есімдерді ретімен атап (бесінші шана), оларды зат есімдермен септіктерде (менің шанам, сенің шанан), жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстырып (сенің шанаң әдемі немесе ұлken), етістіктерді бүйрық райымен қолданады (шанаңа отыр) (отыр, жүр, жүгір).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>(Қаралған кітапты бірге әңгімеледе бір – біріне сұрақ қояды)әңгімеге қатысып, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап береді (Суреттер визиткасы)</p>
Көркем әдебиет	<p>Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтЫП, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтады, шығарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпақтарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сақтап, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытады.</p> <p>Ертегі мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтап, автор сөздерін айтады, сахналауда кейіпкерлердің мінезін береді, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беріп, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, сонын ойдан құрастырады.</p> <p>Ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауда, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қымыл) қолданады, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдайды, оларды басқа қырынан көрсетеді (қатыгез-мейірімді, аққөніл-салмақты)</p>
Қазақ тілі	<p>Тілдің дамытушы орта.</p> <p>Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар, оқиғалар туралы ақпараттарды алуға және оларды талқылайды (лава, сен, қар көшкіні)</p> <p>Ұжымдық әңгімеде әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлейді, бейнелеу құралдарын қолдана отырып, еркін ойындарда және сахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйін жеткізіп, сөйлесу барысында әңгімелесушінің назарын өзіне аудару</p>

үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше қолданады.

Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.

Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлейді.

Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтады. (тақпақ, жаңылтпаш)
Сөздік қор.

Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғат құбылыстарының, тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін сөздерді атайды.

Тұыстық қарым-қатынасты («сінлі», «женге», «жезде», «нағашы», «жиен», «бөле») білдіретін сөздерді ойын арқылы ажыратады.

Төрт түлікті бағатын адамдардың кәсіпшілік атауларын таныстыру: «қойшы», «жылқышы», «түйеші», «сиыршы» аталған атаулардың олардың еңбегімен байланыстырының түсіндіріп, төрт түлік иелерінің төлдерді қалай шақыратынын балалардың өздері айтады.

Шағын өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу.

Шығарманы жеткізуде оның мазмұны мен сипатына сәйкес түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, мәнерлеп айтады⁷

Тындалған шығарма кейіпкерлерінің бейнесін сахналық қойылымдарда жеткізіп, еркін ойындарда кейіпкерлердің бейнесін басқа қырынан көрсетеді (еркін ойын)

Тілдің грамматикалық құрылымы.

Сөздерді жіктең, тәуелденеп, септеп қолданады (менің үйім, сенің үйің...). Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолданады, (айтпа, қалма, ойнама) үлгі бойынша жай (қар жауып тұр), жайылма сөйлемдер (қар жапалақтап жауып тұр) құрастырады. Өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізеді.

Байланыстырып сөйлеу.

Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беріп, өзі мен құрдастарының жауабындағы қателіктерді және жауаптың дұрыстырының ажыратып және дұрыс жауабын ұсынады, бір-біріне неге, не үшін деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қойып, бір-бірімен еркін диалог құрып, еркін талқылайды

Математика
негіздері

Жиын.

Балалар жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындырын ажыратады. Заттарды жүзпен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтайды.

Сан, санау.

5-ке дейін реттік санап, сандарды реті бойынша атап «нешінші?» сұрағына жауап беріп және қорытынды санды атайды, «барлығы қанша?» сұрағына жауап береді.

5 көлемінде тұра және кері санайды, 1-5 саны қайdan шыққанын көрсетеді (4+1)

Шама.

Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстырып, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттарды салыстырып, салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-енсіз, биік-аласа, жуанжіңішке сын есімдермен белгілейді. (ұғымдарды қайда пайдаланатынын айтып, көрсетеді)

Геометриялық фигуralар.

Балаларды геометриялық фигуralарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атайды. Геометриялық пішіндерді көріп және сипап сезу арқылы зерттеп, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атайды (ұзындау-қысқалау, кендеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалындығы бойынша тең).

Кеңістікті бағдарлау.

Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтап, берілген бағытта қозғалады (алға-артқа, онға-солға, жоғары-төмен).

Уақытты бағдарлау.

Тәулік бөліктері (таңертен, күндіз, кеш, тұн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері (тұндегі бейнелерді қалай атایмыз, олар қалай көрінеді) мен реттіліктері, «бұғін», «кеше», «ертең» ұғымдарын ажыратады.

Коршаған ортамен таныстыру

Бала, оның отбасы, үй.

Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы айтады. Жақын туыстарын ажыратып, олардың есімдерін атап, өзінің жақындарына мадақтайды.

Заттық әлем.

Көлік түрлерінің қолданысын (әуе, су, жерде жүретін көліктер) ажыратып, оның түрлері және қолданылуы машинаның жабдықтарына байланысты екені туралы (жедел жәрдем, өрт сөндіру машинасы) айтады, телефон, компьютер, теледидардың қолданылуы және оларды пайдаланудың кейбір қарапайым ережелерін атайды, көрсетеді.

Байланыс және қозғалыс құралдары.

Қозғалыс ортасын ескере отырып, көлік құралдарын танып және атайды. Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар атап, ажыратады. Көлікте жұмыс істейтін адамдарға

құрметпен қарайды.

Еңбекке баулу.

Топта кезекшілердің міндеттерін өз бетінше орындаиды: нан салғыштарды, кружкаларды, тәрелкелер мен майлықтарды, ас құралдарын (қасықтар, шанышқылар) ретімен қояды. Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдайды: бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суару, жапырақтарды жинау, қыстайтын құстарды қоректендіреді.

Өлі табиғат құбылыстары мен заттары.

Табиғат құбылыстарын атап, ажыратады. (жел, тұман, қар, боран)

Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, күннің сүйкітығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтайды. Өсімдіктердің даму кезеңдері (тұқым, көшет, сабақ, жапырақ, гүл, тұқым) бақылайды(терезе алдындағы бақша)

Жануарлар әлемі.

Жабайы аңдар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуін зерттейді, талқылайды. Үй жануарына қыста қалай күтім жасайтынын түсіндіреді (Мысалы: жылқы қар жұқа кезде азығын таба алады)

Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: қыста - құстарды қоректендірудің қажеттігі, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтайды.

Қоршаған ортада және табиғатта қарапайым тәртіп ережелерін сақтап, қыстап қалған құстарға жем береді.

Электр құралдарынан сақ болу, өз бетінше от жақпау, сіріңкемен ойнамау, терезенің алдына шықпау, баспалдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан ұсташа сынды қарапайым ережелерді атап, салдарын анықтайды.

Құрастыру

Құрылым материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастырады
Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастырып, құрастыруға қолданған құрылым бөлшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атап, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша тандап, өз бетінше ойдан құрастырып, құрастырылған құрылым бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындайды. Дайын құрылымспен түрлі ойындар ойнайды. Құрылым бөлшектеріне ұқыптылықпен қарап, ойнап болған соң оларды жинап және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтайды.

	<p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>Қағаздың парагын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдырады, бұрыштарын және қырларын біріктіріп, желімдейді, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастырады, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастырады.</p> <p>Табиғи (мақта, жұн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастырады. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасайды. Көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше тандап, ойдан құрастырады.</p>
Сурет салу	<p>Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салады.</p> <p>Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерін орналастырады. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын ажыратады: ағаш биік, бұта ағаштан аласа</p> <p>Дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерін: «құс қанаты», «құс тұмсық», «бота мойын», «ботакөз» суретін салып, элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтайды. (көрпе, текеметке оюларды бастиру)</p> <p>Балалардың қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктерін атайды. Қоңыр, қызығылт сарыжәне ол түстерді өз бетінше жасайды (Зертхана ойыны).</p> <p>Сурет салуда әртүрлі түстерді қолданады.</p> <p>Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастырып, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтап, 2-3 элементтерді түсі мен пішіні бойынша ұлттық оюларды ашық түстермен кезектестіреді.</p> <p>Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояп, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан онға пішіннің шеткі сзығынан шықпай ырғакты түрде бояйды. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сзықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сзықтарды жүргізеді.</p> <p>Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отырады, жұмыс орнын таза ұстайды, үқыпты болып, қауіпсіздікті сақтайды.</p>
Мұсіндеу	<p>Ермексаз, сазбалшық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мұсіндеپ, әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созу, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мұсіндейді. Мұсінделген заттың,</p>

	<p>фигуралардың бетін тегістейді.</p> <p>Бірнеше бөліктерден заттарды мұсіндең, оларды орналастырып, пропорцияларды сақтап, бөліктерді біріктіреді.</p> <p>Мұсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолданып, кескіштің көмегімен жасалған бүйымды безендіреді.</p> <p>Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құрып, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөліседі.</p> <p>Қазақ халқының тұрмыстық заттарын атап, оларды мұсіндейді. Дайын мұсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндеңі қазақ оюларының элементтерімен безендіреді,</p>
Жапсыру	<p>Тұзу сызық бойымен алдымен қысқа, кейін ұзын жолақтарды қияды.</p> <p>Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қыспалып, оюларды қиуда қолданады.</p> <p>Тар жолақтарды көлденеңін қиуды, шаршының бұрыштарын қияды.</p> <p>Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, пішінін қыспа және ол заттарды қағаз бетіне орналастырады. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеріп, ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желимдең, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желимдейді.</p>
Музыка	<p>Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алушы дамыту. Өуенде таза және сөздерді анық айтуда, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету.</p> <p>Жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегіндежоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қымылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыннату.</p> <p>Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тындауда ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. Таныс әндерді орындауда абалаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану.</p>

Білім беру үйымы (балабақша/ шағын орталық) «№4 «Балбебек» бөбекжай балабақшасы» МҚҚҚ

Топ: «Өркен» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі (айды, жылды көрсету) қантар 2023 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс - әрекеттің міндеттері
Қантар	Дене шынықтыру	<p>Негізгі қимылдар: Секіру. Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, онға, солға бұрылып секіру. Аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сзызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см) секіру, 20–25 см биіктікten секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 см), қысқа секіргішпен секіру;</p> <p>Спорттық жаттығулар Шанамен сырғанау. Төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу, мұзды жолдармен өзбетінше сырғанау.</p> <p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру «Денсаулық-зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзага әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, сүйк тимеудің алдын-алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды кеңейту.</p>
	Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тақпақтар мен жаңылтпашты ақырын, жылдам айтады. Белгілі бір дыбыстан басталатын сөздердіесту арқылы атап, ажыратады. (Карандашты тістеу арқылы дыбыстарды анық, ақырын, жылдам айтады; «Бізді қоршаған дыбыстар» аудиожазба әдісі)</p> <p>Сөздік қор. Тұрмыстық заттар және қоршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіндіріп, заттардың атауларын, олардың бөліктері мен бөлшектерін, олар жасалған материалдарды, материалдардың белгілі және белгісіз қасиеттерін түсіндіреді. (тоқазытқыш не үшін қажет? Ол неден жасалған?)</p>

	<p>Коршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстарды атап, аталған заттардың қолданылуын түсіндіреді.</p> <p>Жалпылаушы сөздермен (киім, аяқ киім), заттардың орналасқан жерін (сол, он, қатар, жанында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарын атап, мағынасы қарама – қарсы антоним сөздерді атайды.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Зат есімдерді жекеше және көпше түрде байланыстырып айтады. Сан есімдерді ретімен атап, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстырады.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттап түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастырады.</p>
Көркем әдебиет	<p>Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтады, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтады. Шығарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпақтарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданады.</p> <p>Әдеби шығармаларды мұқият тыңдап, кейіпкерлерге жанашырлық танытады, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалап, мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтайды, автор сөздерін айтып, кейіпкерлердің мінезін береді, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап береді, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастырады.</p> <p>Сахналық қойылымдарға қатысып, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнайды, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қымыл) қолданады, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдап, оларды басқа қырынан көрсетеді (қатыгез-мейірімді, ақкөңіл-салмақты)</p>
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар, оқиғалар туралы ақпараттарды алуға және оларды талқылайды.</p> <p>Ұжымдық әңгімеге қатысып, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлейді.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтады</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Коршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғат</p>

	<p>құбылыстарының, түрмистық заттардың атауларын білдіретін сөздерді атайды.</p> <p>Тұстық қарым-қатынасты («сіңлі», «женге», «жезде», «нагашы», «жиен», «бөле») білдіретін сөздерін ажыратады. Өзінің отбасы, отбасылық мерекелер, отбасындағы қызықты оқиғалар, салт-дәстүрлер туралы айтады.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөздерді жіктең, тәуелден, септеп қолданады. Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолданып, үлгі бойынша жай, жайылма сөйлемдер құрастырады. Өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізеді.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бүйрықты сөйлемдермен жауап беріп, өзі мен құрдастарының жауабындағы қателіктерді және жауаптың дұрыстығын ажыратып, бір-біріне неге, не үшін деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қоюға, бір-бірімен еркін диалог құруға, еркін талқылайды.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын.</p> <p>Балалар жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығын ажыратады. Заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтайды.</p> <p>Сан, санау.</p> <p>5-ке дейін реттік санап, сандарды реті бойынша атап «нешінші?» сұрағына жауап беріп және қорытынды санды атайды, «барлығы қанша?» сұрағына жауап береді.</p> <p>5 көлемінде тура және кері санайды</p> <p>Шама.</p> <p>Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстырып, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттарды салыстырып, салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-енсіз, биік-аласа, жуанжіңішке сын есімдермен белгілейді.</p> <p>Геометриялық фигуралар.</p> <p>Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атайды. Геометриялық пішіндерді көріп және сипап сезу арқылы зерттеп, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атайды (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең).</p> <p>Кеңістікті бағдарлау.</p>

	<p>Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтап, берілген бағытта қозғалады (алға-артқа, онғасолға, жоғары-төмен).</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, тұн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» ұғымдарын ажыратады.</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үй.</p> <p>Бала өсуі мен дамуы, өткені, бүгіні және болашағы туралы айтады. («Мен кішкентай болдым, мен есіп келемін, мен ересек боламын»). Өзінің атын, тегін, жасын, жынысын атайды.</p> <p>Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы айтады. Жақын туыстарын ажыратып, олардың есімдерін атап, өзінің жақындарына мадақтайды.</p> <p>Заттық әлем.</p> <p>Балалар жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атап, олармен әрекет ету жолдарын түсіндіреді.</p> <p>Коршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуын талдайды. Көлік түрлерінің қолданысын (әуе, су, жерде жүретін көліктер) ажыратып, оның түрлері және қолданылуы машинаның жабдықтарына байланысты екені туралы (жедел жәрдем, өрт сөндіру машинасы) айтады, телефон, компьютер, теледидардың қолданылуы және оларды пайдаланудың кейбір қарапайым ережелерін атайды, көрсетеді.</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары.</p> <p>Қозғалыс ортасын ескере отырып, көлік құралдарын танып және атайды. Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар атап, ажыратады. Көлікте жұмыс істейтін адамдарға құрметпен қарайды.</p> <p>Еңбекке баулу.</p> <p>Топта кезекшілердің міндеттерін өз бетінше орындаиды: нан салғыштарды, кружкаларды, тәрелкелер мен майлыштарды, ас құралдарын (қасықтар, шанышқылар) ретімен қояды. Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдайды: бөлме өсімдіктеріне құтім жасау, оларды суару, жапырақтарды жинау, қыстайтын құстарды қоректендіреді.</p> <p>Олі табиғат құбылыстары мен заттары.</p> <p>Табиғат құбылыстарын атап, ажыратады. (жел, тұман, қар, боран)</p> <p>Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеп (сүйк, жылы, күн шуақты, қар, жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киімдерді таңдайды.</p>

	<p>Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, күннің сүйкітынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтайды.</p> <p>Жануарлар әлемі.</p> <p>Төрт тулік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, қоректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегін түсіндіреді.</p> <p>Жабайы андар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуін зерттейді, талқылайды.</p> <p>Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: қыста - құстарды қоректендірудің қажеттігі, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтайды.</p> <p>Көршаган ортада және табигатта қарапайым тәртіп ережелерін сақтап, қыстап қалған құстарға жем береді.</p> <p>Электр құралдарынан сақ болу, өз бетінше от жақпау, сіріңкемен ойнамау, терезенің алдына шықпау, баспалдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан ұсташа сынды қарапайым ережелерді атап, салдарын анықтайды.</p>
Құрастыру	<p>Құрылыш материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастырады Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді қолданғанда орналастырып, құрастыруға қолданған құрылыш бөлшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атап, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдал, өз бетінше ойдан құрастырып, құрастырылған құрылыш бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындайды. Дайын құрылышпен түрлі ойындар ойнайды. Құрылыш бөлшектеріне ұқыптылықпен қарап, ойнап болған соң оларды жинап және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтайды. Қағаздан құрастыру.</p> <p>Қағаздың парагын ортасынан бүктеп, шиыршиқтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдырады, бұрыштарын және қырларын біріктіріп, желімдейді, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастырады, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастырады.</p> <p>Табиғи (мақта, жұн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырығыштар) заттардан құрастырады. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасайды. Көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын</p>

	материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастырады.
Сурет салу	<p>Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салады.</p> <p>Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерін орналастырады. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын ажыратады: ағаш биік, бұта ағаштан аласа</p> <p>Дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерін: «құс қанаты», «құс тұмсық», «бота мойын», «ботакөз» суретін салып, элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтайды.</p> <p>Балалардың қоршаган заттар мен табигат объектілерінің түстері мен реңктерін атайды. Қоңыр, қызылт сарыжәне ол түстерді өз бетінше жасайды (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру).</p> <p>Сурет салуда әртүрлі түстерді қолданады.</p> <p>Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастырып, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтап, 2-3 элементтерді түсі мен пішіні бойынша ұлттық оюларды ашиқ түстермен кезектестіреді.</p> <p>Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояп, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан онға пішіннің шеткі сзығынан шықпай ырғақты түрде бояйды. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сзықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сзықтарды жүргізеді.</p> <p>Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отырады, жұмыс орнын таза ұстайды, ұқыпты болып, қауіпсіздікті сақтайды.</p>
Мұсіндеу	<p>Ермексаз, сазбалшық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мұсінде, әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созу, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мұсіндейді. Мұсінделген заттың, фигуralардың бетін тегістейді.</p> <p>Бірнеше бөліктерден заттарды мұсінде, оларды орналастырып, пропорцияларды сақтап, бөліктерді біріктіреді.</p> <p>Мұсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолданып, кескіштің көмегімен жасалған бұйымды безендіреді.</p>

	<p>Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құрып, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөліседі.</p> <p>Қазақ халқының тұрмыстық заттарын атап, оларды мұсіндейді. Дайын мұсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіреді,</p>
Жапсыру	<p>Тұзу сзызық бойымен алдымен қысқа, кейін ұзын жолақтарды қияды.</p> <p>Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопакша пішіндерді қып алып, оюларды қиюда қолданады.</p> <p>Тар жолақтарды көлденеңінен қиуды, шаршының бұрыштарын қияды.</p> <p>Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, пішінін қып және ол заттарды қағаз бетіне орналастырады. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеріп, ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеп, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдейді.</p>
Музыка	<p>Музыка тындау.</p> <p>Музыкалық шығармаларды аландамай соңына дейін тындал, алған әсерлері туралы әңгімелейді. Таныс шығармаларды атап, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын ажыратады. (ақырын, қатты, баяу, жылдам. Әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеп, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тындал, ән мен күйді ажыратады. .</p> <p>Ән айту.</p> <p>Балаларды мәнерлеп ән айтады, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтады. (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында әуендей таза және сөздерді анық айтады, музыканың сипатын жеткізеді. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтады (тәрбиешінің көмегімен).</p> <p>Музыкалық-ырғақты қимылдар.</p> <p>Марш сипатын ырғақты жүргіспен, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіреді; музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіреді, қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отырып, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгертеді.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p> <p>Таныс әндерді орындауда ағаш қасықтармен, сылдырмақтармен, асатаяқ, домбыра, сазсырнайда, барабан және металлофонмен қарапайым әуендерді ойнайды. Балалар музыкалық</p>

	<p>аспалтарын атап, ажыратады.</p> <p>Билер.</p> <p>Музыканың кіріспесін ажыратып, кіріспеден кейін қымылдарды бастайды, музыканың сипатына сәйкес қымылдарды ауыстырады.</p> <p>Жеңіл, ырғақпен қозғалу; жұппен би қымылдарын орындайды; билерде ойындағы музикалық қымылдарды қолдананады.</p> <p>Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындал, шенбер бойымен ән айтып жүріп, қымылдарды өзгертеді, музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажыратып, шапшаңдық епн ептілік танытады. атрибуттармен би қымылдарын орындайды.</p>
--	--

Білім беру үйимы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы) «№4 «Балбебек»бөбекжай балабақшасы» МКҚК

Топ: «Өркен» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі (айды, жылды көрсету) ақпан 2023 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс - әрекеттің міндеттері
Ақпан	Дене шынықтыру	<p>Лақтыру, домалату, қағып алу. Заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату. Заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 м кем емес), он және сол қолымен көлденен қойылған нысанага (2–2,5 м қашықтықтан), 1,5 м қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасының биіктігі 1,5 м) нысанага лақтыру; допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 м қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 м қашықтықтан); допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет);</p> <p>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шенберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; онға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстau және жақын тұру.</p> <p>Спорттық жаттығулар</p> <p>Шаңғымен жүру. Шаңғымен бірінің артынан бірі жүру. Ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу.</p>

	<p>Салауатты өмір салтын қалыптастыру</p> <p>Дене белсенділігі (таңтеренгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қымылды ойындар) мен үйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу.</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Артикуляциялық жаттығу айтуда дауысты, дауыссыз дыбыстарды анық айтады.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтырады. (шаштараз шаш үлгісін жасайды, қияды, өрнек сыйады т.б.)</p> <p>Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, он, қатар, жанында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарамақарсы антоним сөздерді қолданады. (жыл мезгіліне сәйкес бір қатарға жинап, қара – ақ, тар-кең сөздерін қолданады)</p> <p>Балаларды қазақ халқының қонақжайлышы дәстүрін атайды, қонақты күтіп алу, төрге отырғызу, «қонақ кәде», «сыбаға», ас қайыру, бата беру, қонақты шығарып салу дәстүрлерін ажыратып, үлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сақтайды. (Қазақ батырлары қонақта, ойын барысында көрсетеді 3 ойын)</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолданады (дейін, туралы, асты, үсті), зат есімдерді жекеше және көпше түрде, (шана, шаналар) сан есімдерді ретімен атап (бесінші шана), оларды зат есімдермен септіктерде (менің шанам, сенің шанаң), жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстырып (сенің шанаң әдемі немесе үлкен), етістіктерді бүйірlyқ райымен қолданады (шанаңа отыр) (отыр, жүр, жүгір).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>(Қаралған кітапты бірге әңгімеледе бір – біріне сұрақ қояды) әңгімеге қатысып, диалогке қатысуыш үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап береді (Мен кіммін ойыны)</p>
Көркем әдебиет	<p>Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айттып, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтады, шығарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпақтарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сақтап, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытады.</p>

	<p>Ертегі мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтап, автор сөздерін айтады, сахналауда кейіпкерлердің мінезін береді, шығарма мазмұны бойынша сұраптарға жауап беріп, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, сонын ойдан құрастырады.</p> <p>Ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауда, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолданады, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдайды, оларды басқа қырынан көрсетеді (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты)</p>
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар, оқиғалар туралы ақпараттарды алуға және оларды талқылайды (лава, сен, қар көшкіні)</p> <p>Ұжымдық әңгімеде әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлейді, бейнелеу құралдарын қолдана отырып, еркін ойындарда және сахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйін жеткізіп, сөйлесу барысында әңгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше қолданады.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлейді.</p> <p>Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтады. (тақпак, жаңылтпаш)</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғат құбылыстарының, түрмистық заттардың атауларын білдіретін сөздерді атайды.</p> <p>Туыстық қарым-қатынасты («сінлі», «женге», «жездे», «нағашы», «жиен», «бөле») білдіретін сөздерді ойын арқылы ажыратады.</p> <p>Төрт түлікті бағатын адамдардың кәсіпшілік атауларын таныстыру: «қойшы», «жылқышы», «түйеші», «сиыршы» аталған атаулардың олардың еңбегімен байланыстылығын түсіндіріп, төрт түлік иелерінің төлдерді қалай шақыратынын балалардың өздері айтады.</p> <p>Шағын өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу.</p> <p>Шығарманы жеткізуде оның мазмұны мен сипатына сәйкес түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, мәнерлеп айтады⁷</p> <p>Тыңдалған шығарма кейіпкерлерінің бейнесін сахналық қойылымдарда жеткізіп, еркін ойындарда кейіпкерлердің бейнесін басқа қырынан көрсетеді (еркін ойын)</p>

	<p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөздерді жіктең, тәуелден, септеп қолданады (менің үйім, сенің үйің...). Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолданады, (айтпа, қалма, ойнама) үлгі бойынша жай (қар жауып тұр), жайылма сөйлемдер (қар жапалақтаң жауып тұр) құрастырады. Өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізеді.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беріп, өзі мен құрдастарының жауабындағы қателіктерді және жауаптың дұрыстығын ажыратып және дұрыс жауабын ұсынады, бір-біріне неге, не үшін деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қойып, бір-бірімен еркін диалог құрып, еркін талқылайды</p>
Математика негіздері	<p>Жиын.</p> <p>Балалар жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығын ажыратады. Заттарды жүппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтайды.</p> <p>Сан, санау.</p> <p>5-ке дейін реттік санап, сандарды реті бойынша атап «нешінші?» сұрағына жауап беріп және қорытынды санды атайды, «барлығы қанша?» сұрағына жауап береді.</p> <p>5 көлемінде тура және кері санайды, 1-5 саны қайdan шыққанын көрсетеді (4+1)</p> <p>Шама.</p> <p>Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстырып, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттарды салыстырып, салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-енсіз, биік-аласа, жуанжіңішке сын есімдермен белгілейді. (ұғымдарды қайда пайдаланатынын айтып, көрсетеді)</p> <p>Геометриялық фигуралар.</p> <p>Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атайды. Геометриялық пішіндерді көріп және сипап сезу арқылы зерттеп, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атайды (ұзындау-қысқалу, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалындығы бойынша тең).</p> <p>Кеңістікті бағдарлау.</p> <p>Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтап, берілген бағытта қозғалады (алға-артқа, оңға-</p>

	<p>солға, жоғары-төмен).</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, тұн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері (түндегі бейнелерді қалай атаймыз, олар қалай көрінеді) мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» ұғымдарын ажыратады.</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үй.</p> <p>Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы айтады. Жақын туыстарын ажыратып, олардың есімдерін атап, өзінің жақындарына мадаақтайды.</p> <p>Заттық әлем.</p> <p>Көлік түрлерінің қолданысын (әуе, су, жерде жүретін көліктер) ажыратып, оның түрлері және қолданылуы машиналық жабдықтарына байланысты екені туралы (жедел жәрдем, өрт сөндіру машинасы) айтады, телефон, компьютер, теледидардың қолданылуы және оларды пайдаланудың кейбір қарапайым ережелерін атайды, көрсетеді.</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары.</p> <p>Қозғалыс ортасын ескере отырып, көлік құралдарын танып және атайды. Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар атап, ажыратады. Көлікте жұмыс істейтін адамдарға құрметпен қарайды.</p> <p>Еңбекке баулу.</p> <p>Топта кезекшілердің міндеттерін өз бетінше орындаиды: нан салғыштарды, кружкаларды, тәрелкелер мен майлыштарды, ас құралдарын (қасықтар, шанышқылар) ретімен қояды. Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдайды: бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суару, жапырақтарды жинау, қыстайтын құстарды қоректендіреді.</p> <p>Олі табиғат құбылыстары мен заттары.</p> <p>Табиғат құбылыстарын атап, ажыратады. (жел, тұман, қар, боран)</p> <p>Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, күннің сувықтығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтайды. Өсімдіктердің даму кезеңдері (тұқым, көшет, сабақ, жапырақ, гүл, тұқым) бақылайды(терезе алдындағы бақша)</p> <p>Жануарлар әлемі.</p> <p>Жабайы аңдар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуін зерттейді, талқылайды.</p>

	<p>Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: қыста - құстарды коректендірудің қажеттігі, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтайды.</p> <p>Коршаған ортада және табигатта қарапайым тәртіп ережелерін сақтап, қыстап қалған құстарға жем береді.</p> <p>Электр құралдарынан сақ болу, өз бетінше от жақпау, сіріңкемен ойнамау, терезенің алдына шықпау, баспалдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан ұсташа сынды қарапайым ережелерді атап, салдарын анықтайды.</p>
Құрастыру	<p>Дайын құрылышпен түрлі ойындар ойнайды. Құрылыш бөлшектеріне ұқыптылықпен қарап, ойнап болған соң оларды жинап және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтайды.</p> <p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>Қағаздың парагын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдырады, бұрыштарын және қырларын біріктіріп, желімдейді, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастырады, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастырады.</p> <p>Табиғи (мақта, жұн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) және қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырығыштар) заттардан құрастырады. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасайды. Көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдал, ойдан құрастырады.</p>
Сурет салу	<p>Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салады.</p> <p>Дөңгелек, сопак, шаршы, ушбұрыш пішіндеңі қазақ оюларының элементтерін: «құс қанаты», «құс тұмсық», «бота мойын», «ботакөз» суретін салып, элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтайды.</p> <p>Балалардың қоршаған заттар мен табигат объектілерінің түстері мен реңктерін атайды. Коныр, қызығылт сарыжәне ол түстерді өз бетінше жасайды (негізгі түстерден балалар өздері қажет түстерді шығарады).</p> <p>Сурет салуда әртүрлі түстерді қолданады.</p> <p>Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастырып, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтап, 2-3 элементтерді түсі мен пішіні бойынша ұлттық оюларды ашық түстермен кезектестіреді.</p>

	<p>Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояп, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан онға пішіннің шеткі сыйығынан шықпай ырғақты түрде бояйды. Қылқаламды ұстінен баса отырып, жуан сыйықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сыйықтарды жүргізеді.</p> <p>Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отырады, жұмыс орнын таза ұстайды, ұқыпты болып, қауіпсіздікті сақтайды.</p>
Мұсіндеу	<p>Ермексаз, сазбалшық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мұсінде, әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созу, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мұсіндейді. Мұсінделген заттың, фигуralардың бетін тегістейді.</p> <p>Бірнеше бөліктерден заттарды мұсінде, оларды орналастырып, пропорцияларды сақтап, бөліктерді біріктіреді.</p> <p>Мұсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолданып, кескіштің көмегімен жасалған бұйымды безендіреді.</p> <p>Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құрып, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөліседі.</p> <p>Қазақ халқының тұрмыстық заттарын атап, оларды мұсіндейді. Дайын мұсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, ұшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіреді,</p>
Жапсыру	<p>Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қыып алып, оюларды қиюда қолданады.</p> <p>Тар жолақтарды көлденеңінен қиуды, шаршының бұрыштарын қияды.</p> <p>Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, пішінін қыып және ол заттарды қағаз бетіне орналастырады. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеріп, ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеп, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдейді.</p>
Музыка	<p>Музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату</p> <p>Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту.</p> <p>Қысқамузыкалықфразалара расын датынысалуды дамыту. Әуенде таза жәнесөздердің анықайтуға, музыканың сипатын жеткізебілуге үйрету.</p>

	Музыкалық-ырғақтықимылдар. Би қымылдарын, ойындағымузыкалықимылдардыорындауғақызығушылыктудыру, марш сипатынырғақтыжүріспен беру, музыканыңқимылдықсипатынақарайжеңіл, ырғақтыжүгіру
--	--

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы) «№4 «Балбебек» бөбекжай балабақшасы» МКҚК

Топ: «Өркен» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі (айды, жылды көрсету) наурыз 2023 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс -әрекеттің міндеттері
Наурыз	Дене шынықтыру	<p>Кеудеге арналған жаттығулар</p> <p>Екі қолды белге қойып, онға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Онға, солға еңкею, шалқаю. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшак), алға еңкейіп, қолдың саусақтарын аяқтың ұшына жеткізіп, заттарды қою және жоғары көтеру. Тізерлеп отырып, допты өзінен айналдыра домалату.</p> <p>Аяқта арналған жаттығулар</p> <p>Аяқтың ұшына көтерілу және тұру. Екі аяқты кезекпен алға қою, алдымен өкшени, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылдату. Қатарынан 4-5 рет жартылай отыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бұгу, алға созу, қайтадан бұгу және түсіру. Аяқтың ұшын созу, өкшени айналдыру.</p> <p>Дербес қимыл белсенділігі.</p> <p>Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, дене шынықтыру құралдарын, спорттық және қымылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қымылды ойындарға қатысуға тарту.</p>
	Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты, дауыссыз дыбыстарды анық айтады(көктемнің алғашқы гүлдері)</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Айналасындағы заттармен сөздік қоры кеңейеді: тұрмыстық заттар және қоршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіндіреді, (сандық, кебеже олар қандай ағаштан</p>

	<p>жасалды, не үшін зерттеу, диірмен, тастан не жасауға болады?) заттарды атайды Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөйлемдегі сөздерді байланыстырады, көмекші сөздерді (киіз үйдің ішінде, жанында, маңында, сыртында) дұрыс қолданады. Салт-дәстүрлер туралы айтады, балаларды қазақ халқының қонақжайлышың дәстүрін атап, қонақты күтіп алу, төрге отырғызу, «қонақ кәде», «сыбаға», ас қайыру, бата беру, қонақты шығарып салу дәстүрлерін ойын барысында орындау арқылы үлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сақтайды. (күнделікті әр салтты ойын арқылы ұйымдастырып, наурыз ертеңгілігінде көрініс ретінде көрсету)</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Диалогтік сөйлеуі жетіледі: әңгімеге қатысады, диалогке қатысуши үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап береді. (Қаралған кітапты бірге әңгімеледе бір – біріне сұрақ қояды) әңгімеге қатысып, диалогке қатысуши үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап береді (Мен кіммін ойыны)</p>
Көркем әдебиет	<p>Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдалап, соның ішіндегі көркем сөздерді қайталайды. (үйқы уақытында)</p> <p>Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтып, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтады, шығарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпақтарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданады, оларды есте сақтауға, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытады..</p> <p>Шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беріп, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, сонын ойдан құрастырады.</p> <p>Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастырады.</p> <p>Жаңылтпаш айтып, жұмбақ шешімін тауып, құрастырып, айтыс не екенін ажыратып, ойдан сөз құрап, өлең құрастыруға талпынады. (суреттерден қос жаңа сөздер табу ойыны, жалғастыр, сүйікті ойыншығын сипаттап жасыру ойындары)</p> <p>Ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауда, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қымыл) қолданып, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын ездігінен сомдайды, оларды басқа қырынан көрсетеді (қатыгез-мейірімді, ақкөңіл-салмақты) (ойын барысында образға кіріп, басқа балаларды бағалайды)</p>
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар, оқигалар туралы</p>

ақпараттарды алуға және оларды талқылайды (сөң, су тасқыны)
Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.

Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлейді.

Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтады. (сымсыз телефон, ертеңгіліктегі тақпақ айтуда тәрбиеші дыбыстардың анық айтылуын қадағалау)

Сөздік қор.

Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табигат құбылыстарының, тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін сөздерді атайды.

Тұстық қарым-қатынасты («сінлі», «женгे», «жезде», «нағашы», «жиен», «бөле») білдіретін сөздерді ойын арқылы ажыратады. (наурыз тойына шақыру)

Төрт түлікті бағатын адамдардың қесіпшілік атауларын таныстыру: «қойшы», «жылқышы», «түйеші», «сиыршы» аталған атаулардың олардың еңбегімен байланыстырылығын түсіндіріп, төрт түлік иелерінің төлдерді қалай шақыратынын балалардың өздері айтады. (отар, үйір, табын, келе)

Тыңдалған шығарма кейіпкерлерінің бейнесін сахналық қойылымдарда жеткізіп, еркін ойындарда кейіпкерлердің бейнесін басқа қырынан көрсетеді (еркін ойын)

Тілдің грамматикалық құрылымы.

Сөздерді жіктең, тәуелден, септеп қолданады. Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолданады, (айтпа, қалма, ойнама) ұлғі бойынша жай(көктем келді), жайылма сөйлемдер (шуағын шашып көктем келді) құрастырады. Өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізеді.

Байланыстырып сөйлеу.

Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бүйрықты сөйлемдермен жауап беріп, (Алдар көсе пен бай) өзі мен құрдастарының жауабындағы қателіктерді және жауаптың дұрыстығын ажыратып және дұрыс жауабын ұсынады, бір-біріне неге, не үшін деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қойып, бір-бірімен еркін диалог құрып, еркін талқылайды

Математика
негіздері

Жиын.

Әртүрлі түстен, өлшемнен тұратын заттарды топтастырады. Заттарды салыстырып қою арқылы оларды санамай-ақ жұптарын салыстырып, тең немесе тең еместігін анықтайды.

Сан, санау:

	<p>Заттарды 5ке дейін санап, сандарды реті бойынша атап, "Барлығы қанша?" сұрағына жауап береді. Бірінің астына бірі 2 қатарда орналасқан заттардың екі тобын салыстырады. Тендік және теңсіздік ұғымдарын ажыратады. Салыстырылатын топтар: бір көп, бір және екі, екі және үш және төрт, төрт және бес; Тенді кем топқа ұstemелей отырып немесе артық топтан бір затты алып тастай отырып, екі тәсілмен орнатуға, "Қанша еді?", "Қаншасы қалды?" сұрақтарына жауап береді 5-ке дейін реттік санап, "Нешінші?", "Саны бойынша қайсысы?" сұрақтарына жауап береді. Әртүрлі сезім мүшелерінің көмегімен санайды (көру, есту (аудионы тындау арқылы барлығы қанша жануар?), иіс сезу (бір қорапта неше жеміс?)). Тура және кері бағытта 5 көлемінде санайды.</p> <p>Шама. Ұзындығы және ені бойынша бірдей және екі түрлі заттарды салыстырады. Биіктігі және жуандығы бойынша бірдей және екі түрлі заттарды беттестіріп, тұтастырып салыстырады.</p> <p>Геометриялық пішіндер:</p> <p>Геометриялық пішіндерді (дөңгелек, төртбұрыш, үшбұрыш) және геометриялық денелерді (куб, шар, цилиндр) атап, ажыратады. Геометриялық пішіндерді атап, пішіндерді зерттеп, олардан бейне шығарады. (киіз үй және жиназдары)</p> <p>Кеңістікте бағдарлау. Өзінің дene бөліктерінің орналасуына қарай, өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтап, өзінің дene бөліктерін бағдарлап және атайды (бас, аяқтар, қолдар).</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үй.</p> <p>Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы айтады. Жақын туыстарын ажыратып, олардың есімдерін атап, өзінің жақындарына мадаақтайды.</p> <p>Заттық әлем.</p> <p>Көлік түрлерінің қолданысын (әуе, су, жерде жүретін көліктер) ажыратып, оның түрлері және қолданылуы машинаның жабдықтарына байланысты екені туралы (жедел жәрдем, өрт сөндіру машинасы) айтады, телефон, компьютер, теледидардың қолданылуы және оларды пайдаланудың кейбір қарапайым ережелерін атайды, көрсетеді.</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары.</p> <p>Қозғалыс ортасын ескере отырып, көлік құралдарын танып және атайды. Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар атап, ажыратады. Көліктегі жұмыс істейтін адамдарға құрметпен қарайды.</p> <p>Еңбекке баулу.</p>

	<p>Топта кезекшілердің міндеттерін өз бетінше орындауды: нан салғыштарды, кружкаларды, тәрелкелер мен майлықтарды, ас құралдарын (қасықтар, шанышқылар) ретімен қояды. Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдайды: бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суару, жапырақтарды жинау, қыстайтын құстарды коректендіреді.</p> <p>Өлі табиғат құбылыстары мен заттары.</p> <p>Табиғат құбылыстарын атап, ажыратады. (жел, тұман, қардың еруі)</p> <p>Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып тез еруі), ойын, еңбек, эксперимент барысында қар, суқасиеттерін анықтайды.</p> <p>Жануарлар әлемі.</p> <p>Жабайы аңдар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, жыл мезгіліне бейімделуін зерттейді, талқылайды. (аюдың тіршілігі, қоянның өзгеруі)</p> <p>Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: қыста - құстарды коректендірудің қажеттігі, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтайды.</p> <p>Электр құралдарынан сақ болу, өз бетінше от жақпау, сіріңкемен ойнамау, терезенің алдына шықпау, баспалдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан ұсташа сынды қарапайым ережелерді атап, салдарын анықтайды.</p>
Құрастыру	<p>Дайын құрылышпен түрлі ойындар ойнайды. Құрылыш бөлшектеріне ұқыптылықпен қарап, ойнап болған соң оларды жинап және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтайды.</p> <p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>Қағаздың паралық ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдырады, бұрыштарын және қырларын біріктіріп, желімдейді, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастырады, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастырады.</p> <p>Табиғи (мақта, жұн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері) (киіз басу, фетрге ою құрастыру) және қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастырады. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасайды. Көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше тандап, ойдан құрастырады.</p>
Сурет салу	Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салады.

	<p>Дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерін: «құс қанаты», «құс тұмсық», «бота мойын», «ботакөз» суретін салып, элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтайды.</p> <p>Балалардың қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктерін атайды. Коныр, қызылт сарыжәне ол түстерді өз бетінше жасайды (негізгі түстерден балалар өздері қажет түстерді шығарады).</p> <p>Сурет салуда әртүрлі түстерді қолданады.</p> <p>Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастырып, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтап, 2-3 элементтерді түсі мен пішіні бойынша ұлттық оюларды ашиқ түстермен кезектестіреді. (қоржын, сандық, алдарға шапан)</p> <p>Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояп, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан онға пішіннің шеткі сыйығынан шықпай ырғақты түрде бояйды. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сыйықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сыйықтарды жүргізеді.</p> <p>Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отырады, жұмыс орнын таза ұстайды, ұқыпты болып, қауіпсіздікті сақтайды.</p>
Мұсіндеу	<p>Ермексаз, сазбалшық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мұсінде, әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созу, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мұсіндейді. Мұсінделген заттың, фигуralардың бетін тегістейді.</p> <p>Бірнеше бөліктерден заттарды мұсінде, оларды орналастырып, пропорцияларды сақтап, бөліктерді біріктіреді.</p> <p>Мұсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолданып, кескіштің көмегімен жасалған бұйымды безендіреді.</p> <p>Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құрып, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөліседі.</p> <p>Қазақ халқының тұрмыстық заттарын атап, оларды мұсіндейді. Дайын мұсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіреді,</p>
Жапсыру	<p>Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қып алып, оюларды қиюда қолданады.</p> <p>Тар жолақтарды көлденеңінен қиуды, шаршының бұрыштарын қияды.</p>

	<p>Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, пішінін қызып және ол заттарды қағаз бетіне орналастырады. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеріп, ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеп, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдейді.</p>
Музыка	<p>Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту.</p> <p>Ән айту. Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қымылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде).</p> <p>Жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қымылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату.</p> <p>Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру, қымылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажырата білу, атрибуттармен би қымылдарын орындау</p>

Білім беру үйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы) «№4 «Балбебек» бөбекжай балабақшасы» МКҚК

Топ: «Өркен» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі (айды, жылды көрсету) сәуір 2023 жыл

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған ісәрекеттің міндеттері
Сәуір	Дене шынықтыру	<p>Кеудеге арналған жаттығулар</p> <p>Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бұгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыру және тұру. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бұгу және жазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру.</p> <p>Аяққа арналған жаттығулар</p>

	<p>Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бір қырымен журу. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүгіп, екі аяқты кезек көтеру.</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсете дағдылары</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсете дағдыларын: өзбетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сұрту.</p>
Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Артикуляциялық жаттығулар жасауда атауларын айтады(инеше, төбешік, жалпақ тіл, кесе, сағат) Жаңылтпаштарды ақырын, жылдам айтуда сөз бен сөз тіркесін дұрыс айтады.</p> <p>Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажыратып, атайды. (тық – тық тамшы, қыр – қырт құлыштың ашылуы)</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстарды атап, аталған заттардың қолданылу аясы туралы тәрбиешімен бірге талқылайды.</p> <p>Ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін сипаттайды</p> <p>Заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, он, қатар, жанында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарамақарсы антоним сөздерді қолданады (көп-аз, үлкен -кіші, астында - үстінде)</p> <p>Қазақ халқының қонақжайлышы әестүрін қонақты құтіп алу, төрге отырғызу, «қонақ кәде», «сыбаға», ас қайыру, бата беру, қонақты шығарып салу әестүрлерін атап, ажыратып, үлкендерді сыйлап, дастархан басында әдептілікті сақтайды.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Зат есімдерді жекеше және көпше түрде (қоян, қояндар), сан есімдерді ретімен атап (бірінші, екінші), оларды зат есімдермен септіктерде (қоян, қоянның, қоянға), жекеше және көпше түрде, (қоянның шөптері, қоянға шөп) зат есімдерді сын есімдермен байланыстырып(қоян қандай?), етістіктерді бүйрек райымен қолданады (отыр, жүр, жүгір).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Балаларзатты, суретті өз бетінше қарап, сипаттап, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылайды. (ғаламшар, гүлдің пайда болуы, досының жоғалуы)</p>

	Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналайды.
Көркем әдебиет	<p>Көркем әдебиет.</p> <p>Балалар ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдердегі мазмұн бойынша сұрақтарға жауап беріп, жаңа сөздерді талқылайды. (ерте дамыту сайтынан аудио записынан алғынады)</p> <p>Әдеби шығармалардағы әрекеттердің дамуын қадағалап, мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтайды, автор сөздерін айтып (денгейі жоғары бала), кейіпкерлердің мінезін беріп, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап береді, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастырады.</p> <p>Сахналық қойылымдарға қатысып, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнайды, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қимыл) қолданады (суреттер визикасы әдісі), еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдап, оларды басқа қырынан көрсетеді (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты)</p>
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Ұжымдық әңгімеге қатысада, әңгімелесушінің сезін бөлмей, кезекпен сөйлеп, бейнелеу құралдарын қолдана отырып, еркін ойындарда және сахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйін жеткізеді, сөйлесу барысында әңгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше қолданады, түрлі балалар әрекеттерінде өзінің және құрдастарының әрекетін түсіндіріп және дәлелдейді.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алушы, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлейді (бізді қоршаған дыбыстар ойыны, рөлдерді сомдау)</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғат құбылыстарының, тұрмыстық заттардың атауларын атап, қажеттілігін айтады (жауқазын, шымшық, қарлығаш, қайығ, қарағай, тоңазытқыш, кебеже, асадал)</p> <p>Тұыстық қарым-қатынасты («сіңлі», «нағашы», «жиен», «бөле») білдіретін сөздерді ажыратады (Отбасы рөлдік сюжеттік ойын немесе нағашы ата әжеге көмек). Өзінің отбасы, отбасылық мерекелер, отбасындағы қызықты оқигалар, салт-дәстүрлер туралы айтады.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөздерді жіктең, тәуелдеп, септеп қолданады. Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолданады (ол менің бөлем емес, сіңлім), үлгі бойынша жай, жайылма сөйлемдер құрастырып, өз ойын жеткізеді.</p>

	<p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беруге, өзі мен құрдастарының жауабындағы қателіктерді және жауаптың дұрыстығын ажыратса білуге және дұрыс жауабын ұсынуға, бір-біріне неге, не үшін деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қоюға, бір-бірімен еркін диалог құруға, еркін талқылауға мүмкіндік беру.</p> <p>Бұрыннан таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтады. Ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттап, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойладап табады.</p>
Математика негіздері	<p>Жиын.</p> <p>Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығын айтып, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтайды.</p> <p>Сан, санау.</p> <p>Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстырып, теңдік және теңсіздік ұғымын ажыратады. Тең ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алғып тастап, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап береді.</p> <p>Шама.</p> <p>Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығын айтып, ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстырып, екі затты ұстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-енсіз, биік-аласа, жуанжіңішке сын есімдермен белгілейді. Бірнеше затты өсу және кему ретімен орналастырып, салыстырады.</p> <p>Геометриялық фигурандар.</p> <p>Геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеп, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атайды (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең).</p> <p>Кеңістікті бағдарлау.</p> <p>Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтайды, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды он қолмен солдан оңға қарай орналастырады, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілейді (менің алдында үстел, сол жағымда орындық тұр).</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері (таңертең</p>

	<p>күннің ызғары, күндіз жылының т.б.) мен реттіліктері, «бұғін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын ажыратады.</p>
Қоршаған ортамен таныстыру	<p>Жолда жұру ережелері. Көлік түрлерімен, жол түрлерін атап, жолда жұру ережелерін атап, ойын барысында қолданады.</p> <p>Өлі табиғат құбылыстары мен заттары Өлі табиғат құбылыстарын атайды және ажыратады. (Жел,жаңбыр,тұман) Бақылау күнтізбесінде ауа-райын белгілейді(сұық,жылы,жаңбыр жауды, жел соқты,күн шуақты)соган сәйкес киінеді. (шалбар,көйлек, жейде, кеудеше, жемпір)</p> <p>Өсімдіктер әлемі. Өсімдіктерді ажыратып атайды(бөлме өсімдіктері) ,оларға күтім жасайды (жерді қосыту, суару, жапырақтардың шаңын сұрту) . Өсімдіктердің өсуі үшін жер, топырақ, су, күн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін түсіндіреді</p> <p>Жануарлар әлемі. Төрт түлік және оның төлдері ажыратып атайды (сиыр-бұзау, қой-қозы,жылқы-құлын,түйебота,мысық-марғау, ит-күшік) мінезіндегі ерекшеліктері, қозғалысы, қоректенуі, адамдарға пайдаласы, оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы әңгімелейді.</p> <p>Балалардың жалпы қабылданған мінез-құлық ережелері мен нормаларын менгеруіне ықпал ету. қоғамдық көліктегі мінез-құлық мәдениетінің ережелерін айтады. Ойын барысында мінез-құлық мәдениетінің және айналасындағылармен әдепті қарым - қатынас құрайды</p>
Құрастыру	<p>құрылымдық бөлшектерін ажыратады және атайды, (текше,пластина,кірпіш,блок.)оларды құрылымдық қасиеттерін ескере отырып пайдаланады;</p> <p>заттарды өз бетінше сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдайды;</p> <p>құрастырылған құрылымдық бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындайды.</p> <p>дайын құрылымспен түрлі ойындар ойнайды;</p> <p>Қағаздан құрастыру. қағаз парағын түрлендіреді;</p> <p>бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастырады;</p> <p>«оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастырады;(бақа,ит,кұс)</p> <p>Табиғи,қалдық материалдардан құрастыру. қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен,(киіз үй бұйымдары) түрмистық заттарын,(құбі, тостаған, астау) олардың қандай материалдан жасалғанын айтады</p>

	<p>Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (ертүрман, киіз үйдің жабдықтары, әшекей бұйымдары) (ертүрман - ерлерге арналған женіл, ықшам, көбінесе мүйіз, сүйекпен, әшекейленеді, оның қажеттілігін түсіндіру.)</p> <p>табиғи (мақта, дәннің түрлері) және қалдық заттардан (қақпақтың түрлері, кір қыстырығыштыры) құрастырады;</p> <p>заттарды өз бетінше таңдал, ойдан композиция құрастырады;</p>
Сурет салу	<p>Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салып, арақашықтығын сақтайды.</p> <p>Қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына, киіз үйге, оның жабдықтарына, түрмистық заттарға, ойыншықтарға, сәндік-қолданбалы өнерге атап, бір – бірінен ажыратып, ерекшелігін түсіндіреді (қазақ пен орыс халқының үйлерін, сандық, шкаф, матрешка, асық ойыны, білезік -браслет, тұмар - крест)</p> <p>Дөңгелек, сопак, шаршы, ұшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерін: «құс қанаты», «бүршік», «қызығалдақ», «қошқар мүйіз», «қой ізі», «құс тұмсық», «бота мойын», «ботакөз», «ирек», «су» суретін салып, элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтайды.</p> <p>(жүккайқтарға «құстұмсық» себебі?)(текемет, бөстек, адальбақан, әбдіре) 4 ойын</p> <p>Қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктерін анықтайды. Қоңыр, қызығылт сары, ашық жасыл реңктерін өздері шығарады (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру).</p> <p>Сурет салуда әртүрлі түстерді қолданып, көп түске назар аударып, пайдаланады.</p> <p>Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сақтайды.</p>
Мұсіндеу	<p>Ермексаз, сазбалшық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мұсінде, әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созып, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мұсіндейді. Мұсінделген заттың, фигуralардың бетін тегістейді.</p> <p>Бірнеше бөліктерден заттарды мұсінде, оларды орналастырып, пропорцияларды сақтап, бөліктерді біріктіреді.</p> <p>Мұсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолданады. Кескіштің көмегімен жасалған бұйымды безендіреді</p> <p>Ертеғілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құрастырып, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөліседі (мысалы «Үйшік» ертеғісін ауды, мен</p>

	<p>тышқанды)</p> <p>Қазақ халқының тұрмыстық заттарын атап, (сандық, сандыққап, ағаштөсек, кебеже, әбдіре) оларды мүсіндейді. Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіреді.</p>
Жапсыру	<p>Тұзу сзық бойымен алдымен қысқа, кейін ұзын жолақтарды қып, берілген тақырыпқа сай құрастырып, жапсырады.</p> <p>Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қып алып, бұл тәсілді жемістерді, көгөністерді, гүлдерді, оюларды қиуда қолданады.</p> <p>Тар жолақтарды көлденеңін қып, шаршының бұрыштарын қиуды. Одан шықкан бейнені құрастырып, жапсырады.</p> <p>Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қып және ол заттарды қағаз бетіне орналастырады. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескереді. Алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдейді, ұсақ бөліктерін ересектердің көмегімен желімдейді. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, киіз үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, қоржынды атап, құрастырады.</p> <p>Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсырады. (тақия, текемет, шапан, сандық)</p> <p>Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіреді</p> <p>Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қып немесе өз бетінше ойдан қып жапсырады, жұмыс барысында ережені сақтайды</p>
Музыка	<p>Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен).</p> <p>Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту.</p> <p>Музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату</p> <p>Қысқамузыкалық фразалара расындағы салуды дамыту. Өуенде таза жәнесөздердің айтуға, музыканың сипатын жеткізбілуге үйрету.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану</p>

Білім беру үйымы (балабақша/ шағын орталық)«№4 «Балбөбек»бөбекжай балабақшасы» МКҚК

Топ: «Өркен» ересек тобы

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі (айды, жылды көрсету) мамыр 2023 жыл

Айы	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс -әрекеттің міндеттері
	Дене шынықтыру	<p>Спорттық жаттығулар Велосипед тебу. Екі және үш дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылу.</p> <p>Жүзу. Суга тұсу, суда ойнау; суда отырып, аяқтарын жоғары және төмен көтеріп қимылдар орындау; иекке дейін суда отыру, судан шығу; бетін суга малу; еркін әдіспен жүзуге талпыну.</p> <p>Сауықтыру-шынықтыру шаралары</p> <p>Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сұртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін турлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ынғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.</p> <p>Өткенді қайталау.</p>
Мамыр	Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Артикуляциялық жаттығулар жасауда атауларын атап, дыбыстарды баланың қажеттіліне қарай қайталайды(инеше, төбешік, жалпақ тіл, кесе, сафат)</p> <p>Тақпақтарды айтуда екінді, логикалық үзілістерді пайдаланады. (ұлттық ойындар ақсерек, кетті – кетті орамал)</p> <p>Фонематикалық естуді дамыту: айналасындаға дыбыстарды тыңдап, ажыратады (Қайтала, Шапалақта, Тында, айт. Бірінші дыбысты ата ойындары)</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстарды атап, аталған заттардың қолданылу аясы туралы тәрбиешімен бірге талқылайды.</p> <p>Заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, он, қатар, жанында, арасында), түрмистық электротехника заттарының және ұлттық түрмистық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарамақарсы</p>

	<p>антоним сөздерді қолданады (көп-аз, үлкен -кіші, астында - үстінде) Қазақ халқының қонақжайлылық дәстүрін қонақты күтіп алу, төрге отырғызу, «қонақ кәде», «сыбаға», ас қайыру, бата беру, қонақты шығарып салу дәстүрлерін атап, ажыратып, үлкендерді сыйлас, дастархан басында әдептілікті сақтайды.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Зат есімдерді жекеше және көпше түрде (көшет, көшеттер), сан есімдерді ретімен атап (бірінші, екінші), оларды зат есімдермен септіктерде (), жекеше және көпше түрде, (көшетті, отырғыз,) зат есімдерді сын есімдермен байланыстырып(қоян қандай?), етістіктерді бүйрық райымен қолданады (отыр, көшетті алыш жүр, жүгір).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Балаларзатты, суретті өз бетінше қарап, сипаттап, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылайды. (жауқазының шығуы, көктем бейнесі)</p> <p>Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналайды.</p>
Көркем әдебиет	<p>Көркем әдебиет.</p> <p>Аудио өртегілерді тыңдал, сұрақтарға жауап беріп, әдемі сөздерді қайталайды.</p> <p>Өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сақтап, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдайды, ойын барысында кейіпкерлеріне жанашырлық танытады</p> <p>Әдеби шығармаларды мазмұнын қайталап, сюжет желісінің реттілігін сақтап, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беріп, ересектермен бірге өртегі мен әңгіменің басын, сонын ойдан құрастырады. (өртегі, әңгімелер)</p> <p>Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, өртегі, әңгіме құрастырады.</p> <p>Ойдан жұмбақ құрастырып, аяқталмаған сөздердің үйқасын табады. (айтыс)</p> <p>Сахналық қойылымдарда сомдауда (интонация, ым-ишара, қымыл) қолданады, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдап, оларды басқа қырынан көрсетеді (аңқау-айлакер, қатігез)</p>
Қазақ тілі	<p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Ұжымдықәңгімеде әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеп, бейнелеу құралдарын қолдана отырып, еркін ойындарда және сахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйін жеткізеді, сөйлесу барысында әңгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеп, өзінің әрекетін түсіндіріп, дәлелдейді.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p>

	<p>Ойын барысында дыбыстарды тауып, ажыратып, анық айтады. («Асықпай ойлан», «Кім жақсы тыңдайды?» «Барлық сөзде бар дыбысты тап») Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтады.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Қоршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғат құбылыстарының, түрмисстық заттарды атап, маңыздылығын түсіндіреді. .</p> <p>Өзінің отбасы, отбасылық мерекелер, отбасындағы қызықты оқиғалар, салт-дәстүрлер туралы атап, келген қонақтарды ажыратады.</p> <p>Төрт түлікті бағатын адамдардың кесіпшілік атауларын атайды, «қойшы», «жылқышы», «түйеші», «сиyrшы» аталған атаулардың олардың еңбегімен байланыстырының түсіндіреді. (жылқышы тек жылқыны бағады, Қамбар ата, жылқыда өт жоқ, неге?) Төрт түлік иелерінің төлдерді қалай шақыратынын балалардың өздері айтады.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөздерді жіктең, тәуелденеп, септеп қолданады. Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «кемес» шылауын қолданады, ұлғі бойынша жай, жайылма сөйлемдер құрастырады. Өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізеді.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беріп, өзі мен құрдастарының жауабындағы қателіктерді және жауаптың дұрыстырының ажыратып, дұрыс жауабын ұсынады, бір-біріне неге, не үшін деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қоюға, бір-бірімен еркін диалог құруға, еркін талқылайды. .</p>
Математика негіздері	<p>Жиын.</p> <p>Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығын көрсетіп, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтайды.</p> <p>Сан, санау.</p> <p>5-ке дейін реттік санап, «барлығы қанша?» сұрағына жауап береді. Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстырып, теңдік және теңсіз екенін ажыратады. Тең ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алғып тастау арқылы қалыптастырады, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап береді. 5 көлемінде тұра және кері санайды.</p> <p>Шама.</p> <p>Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығын көрсетеді. Ойын барысында берілген заттың</p>

ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстырады, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданады. («Батыл қоян – ұзын құлак, қиғаш көз, қысқа құйрық» ертегісін пайдаланып, басқа жануарлармен салыстыру) Жуандығы бойынша заттарды салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-енсіз, биік-аласа, жуанжіңшке сын есімдермен белгілейді.

Геометриялық фигуralар.

Балаларды геометриялық фигуralарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атап, ажыратып, оларды қайда қолданатынын түсіндіреді (куб не үшін қажет, оны қайда пайдалануға болады?)

Кеңістікті бағдарлау.

Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтап, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттарды он қолмен солдан оңға қарай орналастырады, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілейді (менің алдында балабақша, сол жағымда мектеп).

Уақытты бағдарлау.

«бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын ажыратып, ұғымдарға байланысты әңгімелейді

Коршаған ортамен таныстыру	<p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие.</p> <p>Ойын барысында балаларды адамгершілікке, өзара көмек беріп, ренжіген балаға жанашырлық танытуға және ренжіткен баланың әрекеттерінің әділдігіне көз жеткізіп себебін анықтауға, әділ болған жағдайда әрекет еткен баланың әрекеттерін қолдайды, бірге, келісіп ойнауға, құрдастарының өтініші бойынша ойыншықтарымен бөлісуге, айналасында болып жатқан жағдайларды ой елегінен өткізіп, өзінің әділ пікірін білдіреді. (Екі дос ертегісі) Жағымсыз қылыштары үшін ұятты сезініп, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрайды. («Достық» кілемшесі, ренжіткен бала кілемшені жайып, неден басталғанын айтып, келіспеушілікті шешеді күнделікті)</p> <p>Мениң Отаным – Қазақстан.</p> <p>Отан қорғаушылар, Қазақстан Республикасының әскери туралы ұғымдарын ажыратып, маңыздылығын түсіндіреді. Жолда жүру ережелері.</p> <p>Сюжетті-рөлдік ойындар барысында жол қозғалысы ережелерін сақтайды, белгілерін атайды.</p> <p>Балалардың өз есімін, тегін, жасын, ата-аналарының атын атап, кездейсоқ жағдайларда (адасып қалу, құлау) өзін дүрыс ұстайды. (басқа адамнан затты алма ойыны)</p> <p>Өлі табиғат құбылыстары мен заттары.</p> <p>Жел, жаңбыртабиғат құбылысы екенін атап, олардын пайдасын түсіндіреді.</p> <p>Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгіlep (сұық, жылы, күн шуақты, жаңбыр жауды, жел</p>
----------------------------	---

соқты), соған сәйкес киінеді.
Өсімдіктер әлемі.

Өсімдіктер, оларға күтім жасайды (жерді қосыту, суару, жапырақтардың шаңын сұрту). Бақылау, эксперимент және еңбек ету барысында өсімдіктердің тірі тіршілік иелері екендігін, өсімдік тұтастығының мәнін, олардың өсуі үшін жер, топырақ, су, күн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін анықтайды.

Өсімдіктерді жіктейді: жемістер, көгөністер, жидектер (орман, бақша), гүлдер (бөлме, бақша, шабындық), бұталар және ағаштар (бақша, орман).

Жануарлар әлемі.

Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: күзде – көбелектердің, қоңыздардың, кейбір құстардың болмауы, көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылықтауы, шиқылдауы, ұя салуы, балапан шығаруы, жазда көбелектер, қоңыздар, инеліктер, құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтайды.

Жәндіктер туралы (қоңыз, көбелек, шыбын, құмырсқа) атап, бір – бірінен ерекшелігін ажыратады.

Балалардың жалпы қабылданған мінез-құлық ережелері мен нормаларын менгеруіне ықпал ету.

Оз өмірінің қауіпсіздігі үшін электр құралдарынан сақ болу, өз бетінше от жақпау, сіріңкемен ойнамау, терезенің алдына шықпау, баспалдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстau); қоршаған ортада, табиғатта қарапайым тәртіп ережелерін атайды (қоқыс тастамау, өздігінен от жақпау).

Құрастыру	<p>Құрылыш материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастырады.</p> <p>Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлдененеңінен орналастырады, құрастыруға қолданған құрылыш бөлшектерін ажыратып (текше, пластина, кірпіш, блок) және атайды, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдал, өз бетінше ойдан құрастырады, құрастырылған құрылыш бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындайды. Ойнап болған соң оларды жинап, орнына қояды</p> <p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>Қағаздың парағын ортасынан бүктең, шиыршықтаң, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдырып, бұрыштарын және қырларын біріктіріп, желімдеп, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастырады.</p>
-----------	--

	<p>Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (ертүрман, киіз үйдің жабдықтары, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен (күбі, мес, келі, тостаған, ожау, астау, диірмен) атап, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттейді. (Күбі- Еменнен жасалған ауыз жағы тарлау, түп жағы кеңдеу <u>қымыз</u> ыдысы) (әр күнге бөліп топтасып зерттеу)</p>
Сурет салу	<p>Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салып, арақашықтығын сақтайды. (жайлау, таулар, төрт түлік)</p> <p>Қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына, киіз үйге, оның жабдықтарына, тұрмыстық заттарға, ойыншықтарға, сәндік-қолданбалы өнерге атап, бір – бірінен ажыратып, ерекшелігін түсіндіреді (қазақ пен орыс халқының үйлерін, сырға, білезікке салынатын белгілерді атап, салады)</p> <p>Дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерін: «құс қанаты», «бүршік», «қызғалдақ», «қошқар мүйіз», «қой ізі», «құс тұмсық», «бота мойын», «ботакөз», «ирек», «су» суретін салып, элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтайды. (ата- әже, бозбала мен қыздың киімдеріне оюларды салады) 4 ойын</p> <p>Коршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктерін анықтайды. Қоңыр, қызыл сары, ашық жасыл реңктерін өздері шығарады (ағаштың түсін тап, шөптердің түсін шығар (ақ пен жасыл сарыны қосса не болады?).</p> <p>Сурет салуда әртүрлі түстерді қолданып, көп түске назар аударып, пайдаланады.</p> <p>Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстaugа, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сақтайды.</p>
Мұсіндеу	<p>Ермексаз, сазбалшық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мұсінде, әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созып, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мұсіндейді. Мұсінделген заттың, фигуralардың бетін тегістейді.</p> <p>Бірнеше бөліктерден заттарды мұсінде, оларды орналастырып, пропорцияларды сақтап, бөліктерді біріктіреді.</p> <p>Мұсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолданады. Кескіштің көмегімен жасалған бұйымды безендіреді</p> <p>Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құрастырып, ұжымдық</p>

	<p>жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөліседі (мысалы Мамыр айының ерекшеліктерін ағаштың гүлдеуі т.б.)</p> <p>Қазақ халқының тұрмыстық заттарын атап, (сандық, сандыққап, ағаштөсек, кебеже, әбдіре) оларды мұсіндейді. Дайын мұсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, ұшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіреді.</p>
Жапсыру	<p>Тұзу сзызық бойымен алдымен қысқа, кейін ұзын жолақтарды қып, берілген тақырыпқа сай кұрастырып, жапсырады.</p> <p>Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қып алып, бұл тәсілді жемістерді, көгөністерді, гүлдерді, оюларды қиуда қолданады.</p> <p>Тар жолақтарды көлденеңін қып, шаршының бұрыштарын қиуды. Одан шықкан бейнені кұрастырып, жапсырады.</p> <p>Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қып және ол заттарды қағаз бетіне орналастырады. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескереді. Алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдейді, ұсақ бөліктерін ересектердің көмегімен желімдейді. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен, сырға, алқа, тұмар құрастырып, жапсырып, түсіндіреді.</p> <p>Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсырады. (тақия, текемет, шапан, сандық)</p> <p>Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіреді</p> <p>Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қып немесе өз бетінше ойдан қып жапсырады, жұмыс барысында ережені сақтайды</p>
Музыка	<p>Музыкалық-ырғакты қимылдар. Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғакты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғакты жүгіру</p> <p>Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру.</p> <p>Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау).</p> <p>Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту.</p>

